

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

НАКАЗ

12.02.2020

№ 275

Київ

**Про затвердження примірної методики
визначення очікуваної вартості
предмета закупівлі**

Відповідно до пункту 11 частини першої статті 9 Закону України “Про публічні закупівлі” (у редакції Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель” від 19.09.2019 № 114-IX)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Примірну методику визначення очікуваної вартості предмета закупівлі, що додається.

2. Цей наказ набирає чинності з дня його підписання та вводиться в дію разом із введенням у дію Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель” від 19.09.2019 № 114-IX.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Кухту П. А.

Міністр

Тимофій МИЛОВАНОВ

3302

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку
економіки, торгівлі та сільського
господарства України

18.02.2020 № 275

Примірна методика визначення очікуваної вартості предмета закупівлі

I. Загальні положення

1. Ця примірна методика застосовується для визначення замовником очікуваної вартості предмета закупівлі товарів, робіт та послуг, закупівля яких здійснюється відповідно до положень Закону України “Про публічні закупівлі” (зі змінами) (далі – Закон).

2. У цій примірній методиці терміни вживаються у таких значеннях:

аналогічні товари – товари, які, не будучи ідентичними, мають подібні характеристики і складаються зі схожих компонентів, що дозволяє їм виконувати одні і ті ж функції та (або) бути технічно взаємозамінними. При визначенні аналогічності товарів враховуються їх якість та репутація виробника на ринку;

єдині умови – приведені до порівняльного вигляду умови поставки, оплати, забезпечення виконання контракту, в тому числі обсяг поставки, супутні послуги, податки та мита, строки поставки товарів, знижки, інші умови, що можуть вплинути на ціну;

закупівельні ціни минулих періодів – ціни на товари власних проведених процедур, або укладених угод (договорів, додаткових угод, рахунків-фактур тощо) інших організаторів закупівель, як вже виконаних, так і діючих;

ідентичні товари – товари, що мають однакові характерні для них основні ознаки, в тому числі функціональні, технічні та якісні, а також експлуатаційні та фізичні характеристики. Незначні відмінності у зовнішньому вигляді товарів, які не мають суттєвого значення, можуть не враховуватися;

курсова різниця – різниця, яка є наслідком перерахунку однакової кількості одиниць іноземної валюти в національну валюту України при різних валютних курсах в різний момент часу;

очікувана вартість – розрахункова вартість предмета закупівлі на конкретних умовах поставки із зазначенням інформації про включення/невключення до очікуваної вартості податку на додану вартість (ПДВ) та інших податків і зборів;

очікувана ціна за одиницю – розрахункова ціна одиниці товару із зазначенням інформації про включення/невключення до очікуваної ціни податку на додану вартість (ПДВ), інших податків і зборів, а також доставки товару до замовника;

постачальник – будь-яка фізична особа, фізична особа-підприємець або юридична особа, що постачає товар/надає послуги замовнику згідно з договором;

підрядник – будь-яка фізична особа, фізична особа-підприємець або юридична особа, що виконує роботи замовнику згідно з договором;

ринкова ціна – ціна, яка встановлюється безпосередньо на реальному ринку під впливом співвідношення попиту і пропозиції, або ціна конкретних угод, які відбулись на вільному ринку під впливом виключно ринкових факторів;

ринкові консультації – метод дослідження ринку, спрямований на отримання інформації щодо актуальних цін, постачальників/підрядників та рівня конкуренції, можливих варіантів товарів, робіт та послуг з урахуванням нових технічних рішень та інновацій;

ціновий діапазон – сукупність всіх цін в інтервалі від найменшої до найбільшої на товар або послугу, яка склалась на ринку і яку покупець готовий заплатити;

запит цінних пропозицій – документ, лист-звернення замовника до учасників ринку з проханням надати свої комерційні пропозиції на зазначений товар або послугу.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених в Законі.

II. Етапи визначення очікуваної вартості

Визначення замовником очікуваної вартості складається з таких етапів:

1. Визначення потреби в товарах, роботах, послугах.

Визначення потреби в товарах, роботах, послугах (номенклатура, кількісні та якісні показники тощо) здійснюється на підставі аналізу фактичного використання товарів, робіт та послуг для забезпечення діяльності замовника у минулих періодах та з урахуванням запланованих поточних завдань замовника.

2. Формування опису предмета закупівлі із зазначенням технічних і якісних характеристик.

До формування опису предмета закупівлі рекомендується залучати відповідних фахівців замовника, які відповідають за подальше використання товарів, робіт та послуг, що будуть закуплені, а у разі відсутності таких фахівців – залучати експертів на договірних засадах.

3. Аналіз ринку.

На цьому етапі доцільно використовувати як загальнодоступну інформацію щодо цін та асортименту товарів, робіт і послуг, яка міститься у відкритих джерелах (у тому числі на сайтах виробників та/або постачальників відповідної продукції, спеціалізованих торговельних майданчиках, в електронних каталогах, рекламі, прайс-листах, в електронній системі закупівель “Prozorro” та на аналогічних торговельних електронних майданчиках, дані спеціалізованих інформаційно-аналітичних видань, офіційних статистичних видань, в тому числі іноземних, тощо) так і інформацію, отриману шляхом проведення ринкових консультацій. Використання такого інструменту як ринкові консультації дозволяє визначити структуру ринку, ступінь конкуренції та можливі варіанти предмету закупівлі з урахуванням інновацій та нових технічних рішень.

Під час проведення ринкових консультацій замовники можуть направляти учасникам ринку повідомлення (анкети, запити, запрошення до обговорення тощо) з описом необхідних та бажаних вимог до предмета закупівлі, в яких, крім іншого, слід зазначати, що надсилання таких повідомлень (анкет, запитів,

запрошень) не тягне за собою виникнення зобов'язань з боку замовника щодо надання переваг учасникам ринку, що брали участь в ринкових консультаціях. Зацікавлені учасники ринку надсилають свої пропозиції із зазначенням можливих варіантів, замовники опрацьовують та аналізують отримані пропозиції. За потреби замовники можуть організовувати зустрічі з зацікавленими постачальниками/підрядниками для консультацій та обговорення. Отримана замовниками під час ринкових консультацій інформація дозволить визначити оптимальні вимоги до предмета закупівлі з урахуванням актуальних пропозицій ринку та визначити обґрунтовану очікувану вартість.

Водночас замовникам слід пам'ятати про неупереджене та рівне ставлення до учасників закупівлі незалежно від їх участі у ринкових консультаціях, що передували такій закупівлі, дотримання принципів недискримінації та прозорості. Крім того, інформація про проведення ринкових консультацій має бути відкрита для якомога ширшого кола учасників ринку. Це дозволить підвищити конкурентність закупівлі та запобігти можливим звинуваченням у наданні переваг певним учасникам.

4. Визначення вимог до умов поставки і оплати.

Вимоги до умов поставки і оплати слід встановлювати з урахуванням періоду запланованого використання товарів та послуг, виконання робіт протягом року, а також з урахуванням фінансових можливостей замовника.

5. Визначення очікуваної вартості кожного окремого предмета закупівлі.

Спосіб розрахунку очікуваної вартості предмета закупівлі залежить від виду предмета закупівлі, його розповсюдженості на ринку, порядку формування цін на нього.

III. Методи визначення очікуваної вартості

Визначення замовником очікуваної вартості предмета закупівлі може здійснюватися наступними методами:

1. Розрахунок очікуваної вартості товарів/послуг методом порівняння ринкових цін.

Метод порівняння ринкових цін – це метод визначення очікуваної вартості на підставі даних ринку, а саме загальнодоступної відкритої інформації про ціни та інформації з отриманих цінових пропозицій та прайс-листів на момент вивчення ринку.

Способи отримання інформації про ціну товарів та послуг:

1) здійснити пошук, збір та аналіз загальнодоступної інформації про ціну, до якої відноситься в тому числі:

інформація про ціни товарів та послуг, що міститься в мережі Інтернет у відкритому доступі, в тому числі на сайтах виробників та/або постачальників відповідної продукції, спеціалізованих торговельних майданчиках, в електронних каталогах, рекламі, прайс-листах, в електронній системі закупівель “Prozorro” та на аналогічних торговельних електронних майданчиках;

довідкові ціни на товари та послуги, що публікуються в спеціалізованих виданнях, які випускаються в друкованій та електронній формі або розміщуються в мережі Інтернет (у разі їх наявності);

біржові котирування світових, регіональних, місцевих та профільних бірж (в разі біржового товару);

дані спеціалізованих інформаційно-аналітичних видань;

дані офіційних статистичних видань, в тому числі іноземних.

Під час збору інформації про ціну слід враховувати, що умови запланованих закупівель (обсяги закупівлі, умови оплати та поставки тощо) мають бути співставні з умовами закупівель, інформація про які міститься у відкритих джерелах та може бути використана для розрахунку очікуваної вартості. Крім того, слід враховувати інші можливі чинники, що впливають на ціну товарів та послуг, як, наприклад, сезонні коливання цін на певні предмети закупівлі.

2) направити не менше 3-х письмових запитів цінових пропозицій (електронною поштою) виробникам, офіційним представникам та дилерам, постачальникам конкретного товару, надавачам послуг.

Запити цінових пропозицій повинні містити інформацію щодо повної характеристики предмета закупівлі (марка, креслення, розмір, ДСТУ, ГОСТ, технічні умови, тип, сорт, категорія, артикул, ємність, густина, тип упаковки (тара), а також рік випуску для техніки та обладнання), необхідної кількості, графіку поставок, умов постачання, умов оплати та системи надання знижок, гарантійного терміну тощо. Зазначати, що збір інформації не тягне за собою ніяких зобов'язань замовника. Якість товарів та послуг повинна відповідати діючим нормативним документам та документам на їх виготовлення.

Для розрахунку очікуваної вартості за методом порівняння ринкових цін необхідно:

1) привести всі ціни, отримані з вищезазначених джерел інформації, до єдиних умов, враховуючі валюту, умови поставки, умови оплати тощо;

2) з масиву цінових даних (повинно бути щонайменше 3 ціни) виключити, за необхідності, ціни, які суттєво (на 30% і більше) відрізняються в меншу/більшу сторону від найближчої наступної/попередньої ціни. В разі, якщо після виключення таких цін залишилось менше 3 цінових пропозицій, слід використовувати метод розрахунку очікуваної вартості на підставі закупівельних цін попередніх закупівель;

3) визначити очікувану ціну за одиницю, як середньоарифметичне значення масиву отриманих даних, що розраховується за такою формулою:

$$Ц_{од} = (Ц_1 + \dots + Ц_k) / K,$$

де:

$Ц_{од}$ – очікувана ціна за одиницю;

$Ц_1, Ц_k$ – ціни, отримані з відкритих джерел інформації, приведені до єдиних умов;

K – кількість цін, отриманих з відкритих джерел інформації;

4) визначити очікувану вартість, як добуток очікуваної ціни за одиницю на кількість товару/послуг, що розраховується за такою формулою:

$$OB_{мрц} = Ц_{од} * V,$$

де:

$OB_{\text{мри}}$ – очікувана вартість, розрахована за методом порівняння ринкових цін;

$Ц_{\text{од}}$ – очікувана ціна за одиницю товару/послуги;

V – кількість (обсяг) товару/послуги, що закуповується.

2. Розрахунок очікуваної вартості товарів/послуг на підставі закупівельних цін попередніх закупівель.

У разі обмеженої конкуренції на ринку певного товару чи послуги та неможливості отримання достатньої кількості інформації щодо актуальних ринкових цін доцільно застосовувати метод розрахунку очікуваної вартості на підставі закупівельних цін минулих закупівель.

Для розрахунку очікуваної вартості можуть використовуватись як ціни попередніх власних закупівель замовника (укладених договорів) аналогічних/ ідентичних товарів/послуг, так і ціни відповідних закупівель минулих періодів, інформація про які міститься в електронній системі закупівель “Prozorro” з урахуванням індексу інфляції, зміни курсів іноземних валют (у разі, якщо в наявності є валютна складова в ціні товару/послуги), які приведені до єдиних умов. Як інформаційні джерела використовуються: для індексу інфляції – офіційний вебсайт Державної служби статистики України, для курсів іноземних валют – офіційний вебсайт Національного банку України.

З метою встановлення поточних цін, до цін попередніх закупівель застосовується коефіцієнт індексації, розрахований за допомогою калькулятора індексації на офіційному вебсайті Державної служби статистики України. Базисним місяцем, який застосовується для розрахунку коефіцієнта індексації, є місяць, наступний за місяцем укладання угоди у минулому періоді; коефіцієнт індексації розраховується відносно місяця, що передує місяцю, у якому здійснюється розрахунок очікуваної вартості.

Коефіцієнти індексації розраховуються щодо кожного джерела інформації про ціни. В подальших розрахунках очікуваної вартості використовується мінімальний коефіцієнт індексації.

Очікувана вартість, яка визначається на підставі цін попередніх закупівель, розраховується за такою формулою:

$$OB^i = V * C_{m.p.} * k_i,$$

де:

OB^i – очікувана вартість на підставі закупівельних цін минулих періодів;

V – обсяг товарів/послуг, що закуповується;

$C_{m.p.}$ – ціна минулого періоду;

k_i - коефіцієнт індексації.

Цей метод може бути використаний для розрахунку очікуваної вартості закупівлі товарів українського походження.

Для розрахунку очікуваної вартості закупівлі товарів/послуг іноземного походження закупівельні ціни минулих періодів коригуються з урахуванням зміни курсу валют. Зміна офіційного курсу гривні розраховується у відсотках до іноземної валюти країни виробника товару або надавача послуги за такий період: з дати укладання договору (додаткової угоди) до дати розрахунку очікуваної вартості аналогічного/ідентичного товару чи послуги.

Для розрахунків зміни офіційного курсу гривні використовується інформація про офіційний курс валют, яка розміщена на офіційному вебсайті Національного Банку України.

Очікувана вартість закупівлі товарів/послуг іноземного походження визначається із застосуванням коефіцієнта, який розраховується за такою формулою:

$$k_{k.p.} = \frac{k_{розрах.}}{k_{оз.}}$$

де^

$k_{k.p.}$ – коефіцієнт курсової різниці;

$k_{розрах.}$ – офіційний курс валют на дату розрахунку очікуваної вартості;

$k_{оз.}$ – офіційний курс валют на дату укладання останнього договору про закупівлю.

Очікувана вартість закупівлі товарів/послуг іноземного походження розраховується за формулою:

$$OB^k = V * C_{oz} * k_{k.p.} + D_n,$$

де:

OB^k – очікувана вартість з урахуванням коефіцієнту курсової різниці;

V – обсяг товарів/послуг, що закуповується;

C_{oz} – ціна останньої закупівлі;

$k_{k.p.}$ - коефіцієнт курсової різниці;

D_n – додаткова націнка на товари/послуги (оплата мита, податків тощо за наявності таких додаткових витрат).

3. Розрахунок очікуваної вартості товарів/послуг щодо яких проводиться державне регулювання цін і тарифів.

Очікувана вартість закупівлі товарів/послуг щодо яких проводиться державне регулювання цін і тарифів (відповідно до постанов, наказів, інших нормативно-правових актів органів державної влади, уповноважених на здійснення державного регулювання цін у відповідній сфері), визначається як добуток необхідного обсягу товарів/послуг та ціни (тарифу), затвердженої відповідним нормативно-правовим актом, що розраховується за такою формулою:

$$OB_{reg} = V * C_{tar},$$

де:

OB_{reg} – очікувана вартість закупівлі товарів/послуг, щодо яких проводиться державне регулювання цін і тарифів;

V – кількість (обсяг) товару/послуги, що закуповується;

C_{tar} – ціна (тариф) за одиницю товару/послуги, затверджена відповідним нормативно-правовим актом.

4. Розрахунок очікуваної вартості робіт.

Визначення очікуваної вартості проектних та проектно-вишукувальних робіт проводиться з урахуванням видів та обсягів робіт, що планується закупити, відповідно до ДСТУ Б Д.1.1-7:2013 “Правила визначення вартості

проектно-вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво”, прийнятого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.08.2013 № 374.

Очікувана вартість закупівлі робіт з будівництва, капітального ремонту та реконструкції визначається з урахуванням ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 “Правила визначення вартості будівництва”, прийнятого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 № 293, а також Відомчих будівельних норм ВБН Г.1-218-182:2006 “Класифікація робіт з ремонтів автомобільних доріг загального користування”, затверджених рішенням колегії Державної служби автомобільних доріг України від 10.04.2006 № 16, відповідно до розробленої та затвердженої проектно-кошторисної документації.

**Директор департаменту
сфери публічних закупівель**

Лілія ЛАХТІОНОВА